

13 אפריל 2022, י"ב ניסן תשפ"ב

לכבוד

עוה"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים

שלום רב,

הנדון: בקשה לפתיחה בחקירה בגין חשד לביצוע עבירות של מתן שוחד ותיווך לשוחד

סימוכין: מכתבנו מיום 7.4.2022.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדים לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 6.4.2022 פורסם בתקשורת, כי לאחר משא ומתן שהתקיים מצידה של חה"כ עידית סילמן ובעלה מר שמוליק סילמן, מול גורמים בכירים בסיעת הליכוד, סוכם כי חה"כ סילמן תפרוש מהקואליציה. בתמורה, לפי הפרסום, יוקצה לה שריון ברשימת הליכוד לכנסת ה-25, והיא צפויה להשתבץ במקום העשירי ברשימה.¹ עוד לפי הפרסומים, שריונה בליכוד סוכם בהסכם ואף בהצהרה על ערבויות מצדדים נוספים.²
2. אתמול 12.4.2022, פורסם בתקשורת,³ כי בעלה מר שמוליק סילמן, קיבל הבטחה אף הוא למינוי "לתפקיד פוליטי בכיר", "במידה והמינוי של אשתו יסתבך". לפי אותו הפרסום, מר שמוליק סילמן אף סיפר על ההסכם הנ"ל לכמה אנשים בקרבתו.
3. כלומר, לפי הפרסומים, עולה החשד שמא למר שמוליק סילמן הובטחה טובת הנאה בדמות משרה פוליטית בכירה ביותר, במידה ושריון אשתו חברת הכנסת לא יצא לפועל.

הבקשה לחקירת האירועים:

4. כאמור, פעולותיו של מר שמוליק סילמן, המתוארות לעיל מעלות חשש שמא נתקיימו יסודות עבירת מתן השוחד ותיווך בשוחד ותמורה אסורה לבעל השפעה ניכרת.
5. נזכיר, כי לאור הפרסומים הקודמים בנושא פנינו אליך ביום 7.4.2022 בבקשה שתפתחי בחקירה נגד חה"כ סילמן בגין עבירה של הפרת חובה חקוקה - סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969 שכותרתו איסור הסכמים בדבר רשימות מועמדים וקובע איסור

¹ מורן אזולאי, "הבטחת הליכוד לסילמן: שריון במפלגה ומינוי לשרת הבריאות בממשלה אם תוקם", ynet, 6.4.2022, <https://www.ynet.co.il/news/article/hjxx2oc7c>

² מיכאל האוזר טוב ואהרן רבינוביץ, "הלחצים מבית, הקשר עם סמוטריץ' והקש האחרון: מאחורי הפרישה של עידית סילמן", הארץ, 6.4.2022, <https://www.haaretz.co.il/news/politi-premium-1.10724245>

³ ספי עובדיה, "שמוליק סילמן: 'נתניהו הציע לי תפקיד פוליטי בכיר'", חדשות 13, 12.4.2022, <https://13tv.co.il/item/news/politics/politics/shmulik-silman-902991801>

- חריף על הסכם עם חבר כנסת מכהן, או התחייבות להבטיח לו מקום ברשימת מועמדים אחרת לכנסת.
6. והנה, הפרסום בדבר התחייבות, או הבטחה למתן תפקיד פוליטי בכיר גם לבעלה של חה"כ סילמן, מעלים חשד להפרת סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") הקובע איסור פלילי על מתן שוחד ולשונו:
- "נותן שוחד לעובד הציבור כהגדרתו בסעיף 290(ב) בעד פעולה הקשורה בתפקידו, דינו – מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 290(א)."
7. לפי החשד, מר שמוליק סילמן נתן כאמור את התחייבותה ופרישתה של אשתו חה"כ סילמן מהקואליציה, אל גורמים בכירים במפלגות הליכוד – עובדי הציבור, מתוך התחייבות לקבל טובת הנאה עתידית בדמות "תפקיד פוליטי בכיר".
8. כמו כן, חוק העונשין קבע איסור פלילי חמור על תיווך בשוחד ותמורה אסורה לבעל השפעה ניכרת בסעיף 295(ב1)(1) שלשונו קובעת כי:
- "בעל השפעה ניכרת על בחירתו של מועמד לתפקיד ראש הממשלה, שר, סגן שר, חבר כנסת או ראש רשות מקומית (בסעיף קטן זה – מועמד), המקבל כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת כדי שיניע, בעצמו או על ידי אחר, מועמד לעשות פעולה הקשורה לתפקידו, דינו – שלוש שנות מאסר; קיבל כאמור כדי להניע מועמד למשוא פנים או להפליה – דינו כאילו היה לוקח שוחד."
9. כלומר, לפי החשד קיבל מר שמוליק סילמן – בעל השפעה ניכרת על חה"כ סילמן – קיבל טובת הנאה בדמות הבטחה לתפקיד פוליטי בכיר, במטרה שחה"כ סילמן תעשה פעולות הקשורות לתפקידה, קרי תפרוש מהקואליציה ותקבל הבטחה לשריון ברשימת הליכוד ובתמורה קיבל טובת הנאה.
10. על אף שנדמה כי לפי החשד חלק מיסודות העבירות התמלאו כאמור וחה"כ סילמן אכן פרשה מהקואליציה, חלק אחר מהפעולות טרם בוצעו, לרבות הבטחת השריון בסיעת הליכוד לחה"כ סילמן, או התפקיד הפוליטי הבכיר למר סילמן, ולכן, יש לבחון את החשדות גם לאור סעיף 25 לחוק העונשין, אשר מגדיר מהו ניסיון לעבור את עבירה:
- "אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה."
11. הנה כי כן, לעמדת התנועה, פעולותיהם של מר שמוליק סילמן וחה"כ עידית סילמן שתוארו לעיל, מחייבות פתיחה בחקירה. כמו כן, לעמדת התנועה יש לחקור ולבחון את הקשר של חה"כ סילמן עם גורמים אחרים במפלגת הליכוד – עובדי ציבור, אשר בצוותא הביאו להפרת הוראות החוק הברורות בעניין.
12. לאור האמור לעיל, אנו סבורים כי העניין מחייב פתיחה בחקירה של כל המעורבים בדבר, בהתאם לסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]:

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

"נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה."

13. מנוסח הסעיף עולה כי ברירת המחדל היא שכאשר נודע למשטרה על ביצוע עבירה, זו תפתח בחקירה. אך ורק במקרים בהם קצין בדרגת פקד ומעלה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, יכול הוא להורות שלא לחקור.

14. כמו כן, בבג"ץ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (פורסם באתר הרשות השופטת 4.2.2015), קבע בית המשפט העליון, כי כאשר מתעורר ספק בשאלה האם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה לברר זאת בדרך של חקירה פלילית או בדיקה מקדימה. כך, בדברי כב' השופט שהם (בפס' 101):

"החובה לפתוח בחקירה, מותנית בידיעה על ביצוע עבירה (דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.02.2004) [פורסם בנבו] (להלן: דנג"ץ נמרודי)). החוק איננו מחייב פתיחה בחקירה פלילית באופן מיד, בכל מקרה של הגשת תלונה או של אינדיקציה אחרת לביצוע עבירה. כאשר מתעורר ספק אם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה והתביעה לברר זאת, במסגרת חקירה פלילית או במסגרת בדיקה מקדימה" (ההדגשות של הח"מ).

15. סוגיית הפתיחה בחקירה פלילית הובהרה גם בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2204 שכותרתה "בדיקה מקדימה". לפי הנחיה זו, השימוש בסמכות החקירה מותנה בשאלה האם "יש ראיות המבססות חשד סביר שבוצעה עבירה". כלומר, מקום שישנן ראיות המבססות חשד סביר לביצוע עבירה, תיפתח חקירה, אלא אם סבור גורם מורשה כי נסיבות העניין אינן מתאימות לנקיטת הליכים פליליים.

16. אם כן, במידה ואכן הובטח תפקיד פוליטי בכיר, בקשר או במנותק מהבטחת שריון לחה"כ סילמן ובתמורה לפרישתה מהקואליציה, הרי שמדובר בחשד כבד למתן שוחד ובתיווך לשוחד, המחייב פתיחה בחקירה.

17. אשר על כן, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לפתוח בחקירה, בעניינה של חה"כ סילמן.

18. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב,

הידי נגב, עו"ד
מנהל מחלקת מדיניות וחקיקה

תומר נאור, עו"ד
מנהל האגף המשפטי